

Донбасі, а також існуючі у зв'язку з цим проблеми, що пов'язані в тому числі й з невідповідністю вітчизняного законодавства та норм міжнародного права з означених питань.

#### *Список використаних джерел*

1. Булько А. Н. Большой словарь иностранных слов. 35 тысяч слов. Изд. 3-е, испр., перераб. Москва: Мартин, 2010. 704 с.
2. Мокляк В. В. Протидія терористичній діяльності в Україні: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків: Науково-дослідний ін-т вивч. проб. злочинності імені академіка В. В. Сташиса, 2020. 19 с.
3. Список терористичних організацій. Вікіпедія. [whhttps://uk.m.wikipedia.org](https://uk.m.wikipedia.org).

**Копотун Ігор Миколайович,**  
проректор з міжнародних зв'язків  
Академії ГУСПОЛ,  
доктор юридичних наук, професор;

**Рудик Микола Миколайович,**  
викладач кафедри поліцейського права  
Національної академії внутрішніх справ,  
кандидат юридичних наук

### **ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПЛАТНИХ КАМЕР У СЛІДЧИХ ІЗОЛЯТОРАХ УКРАЇНИ**

**Анотація.** У статті проаналізовано особливості реформи в пенітенціарній системі України щодо запровадження платних камер у слідчих ізоляторах. Наголошено, що у Концепції реформування (розвитку) серед проблемних аспектів є те, що система хронічно недоотримує фінансування від держави на проведення капітального ремонту існуючих та будівництво нових установ, що призводить, зокрема, до неналежних умов тримання в слідчих ізоляторах. Одним із напрямів, на якому було зосереджено увагу керівництва Міністерства юстиції України, стало поступове вирішення проблеми, яка полягає в тому, що частина режимних корпусів слідчих ізоляторів перебуває у незадовільному технічному або навіть аварійному стані та непридатна для тримання осіб, узятих під варту. Саме тому було запроваджено експериментальний проєкт щодо створення платних камер у слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби України.

**Ключові слова:** платні камери, пенітенціарна система України, слідчі ізолятори, реформа, нормативні акти, корупція, принципи справедливості та рівності.

**Annotation.** The article analyzes the features of the reform in the penitentiary system of Ukraine regarding the introduction of paid cells in pre-trial detention centers. It is emphasized that the Concept of Reform

(Development) among the problematic aspects is that the system is chronically short of funding from the state for the overhaul of existing and construction of new institutions, which leads, in particular, to inadequate conditions in detention facilities. One of the areas on which the leadership of the Ministry of Justice of Ukraine focused was the gradual solution of the problem, which is that part of the regime buildings of pre-trial detention centers is in unsatisfactory technical or even emergency condition and unsuitable for detainees. That is why a pilot project was introduced to create paid cells in the pre-trial detention centers of the State Penitentiary Service of Ukraine.

**Keywords:** paid cells, penitentiary system of Ukraine, pre-trial detention centers, reform, normative acts, corruption, principles of justice and equality.

У Концепції реформування (розвитку) пенітенціарної системи України серед проблемних аспектів наголошується на тому, що система хронічно недоотримує фінансування від держави на проведення капітального ремонту існуючих та будівництво нових установ, що призводить, зокрема, до неналежних умов тримання в слідчих ізоляторах. Так, згідно з даними останніх років, обсяг недофінансування пенітенціарної системи складає близько 60 %. Натомість у сучасних програмних документах на порядку денному перебувають питання щодо приведення існуючої системи виконання кримінальних покарань та попереднього ув'язнення у повну відповідність принципам гуманізму і поваги до прав і свобод людини, а умов тримання засуджених та осіб, узятих під варту, – у відповідність з європейськими стандартами. Відтак, було запроваджено експериментальний проект щодо створення платних камер у слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби України, зміст якого зводиться до наступного: у слідчих ізоляторах великих міст «запрацював» певний відсоток платних камер з умовами підвищеного комфорту; акцент з метою обґрунтування законності такого кроку зроблено на тому, що слідчі ізолятори є тими місцями, де утримуються особи, щодо яких немає вироку суду і які вважаються невинуватими у вчиненні злочину. Відповідний експеримент було формалізовано відповідним чином, зокрема наказом Міністерства юстиції України від 06.05.2020 р. № 1587/5 затверджено Порядок проведення експериментального проекту щодо платної послуги з надання поліпшених побутових умов та харчування особам, узятим під варту, в слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби України. Такий нормативно-правовий акт було прийнято й з огляду на те, що ні чинне законодавство (Кримінально-виконавчий кодекс України, Закон України «Про попереднє ув'язнення» й інші закони пенітенціарного спрямування), ні відомчі нормативно-правові акти (основними серед яких є Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань та Правила внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України) не

передбачають нормативного механізму надання відповідних платних послуг. В ідеалі, здається все добре. Невинуваті особи, які тримаються під вартою у слідчих ізоляторах, не мають зазнавати будь-яких обмежень, і умови їх тримання мають бути різними, залежно від сучасних умов ринкової економіки й розшарування суспільства на бідних і багатих, а в установах виконання покарань усі (засуджені) будуть у рівних умовах і відбуватимуть встановлене судом покарання за вчинений злочин. Проте виникає низка уточнюючих запитань, що наводять на науково-практичну дискусію. Звертаючи увагу керівництва Міністерства юстиції України, як суб'єкта забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері виконання кримінальних покарань та пробації, що запровадження платних камер у слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби України під гаслом «чергового реформаторського кроку» не має бути квазі-заміною належному фінансуванню потреб пенітенціарної системи, адже криє в собі як криміногенні й інші інституціональні ризики, так і являє собою один зі способів порушення принципів справедливості та рівності перед законом відповідних суб'єктів праввідносин у сфері кримінальної юстиції.

#### *Список використаних джерел*

Про схвалення Концепції реформування (розвитку) пенітенціарної системи України: розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 р. № 654-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/654-2017-%D1%80> (дата звернення: 29.01.2021).

Богатирьов І. Національна програма трансформації Кримінально-виконавчої системи в Пенітенціарну систему України: проект. Юридичний вісник України. № 3(1280). 2020. (24–30 січ. 2020 р.). С. 11.

***Корольчук Віктор Володимирович,***  
провідний науковий співробітник відділу організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

### **ДЕЯКІ АСПЕКТИ КЛАСИФІКАЦІЇ ВІКТИМНОЇ ПОВЕДІНКИ ЖЕРТВИ ЗЛОЧИНУ**

***Анотація.*** У статті розкрито проблем попередження злочинів, центральною фігурою яких є особа потерпілого, його поведінка, роль, данні, значущість та особливості стану. Визначені критерії класифікації віктимної поведінки жертви злочину.

***Ключові слова:*** злочин, жертва, віктимна поведінка.